

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 81. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го КВІТНЯ 1978

ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 12, 1978

№ 81. VOL. LXXXV.

АРКАДІЙ М. ШЕВЧЕНКО, ЗАСТУПНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ В СПРАВАХ ПОЛІТИКИ І РАДИ БЕЗПЕКИ, ВІДМОВИВСЯ ВІД ПОВОРОТУ ДО СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ З УВАГИ НА СУПЕРЕЧНОСТІ ЗІ СОВЕТСЬКИМ УРЯДОМ

Василь Шарван переобраний на голову Відділу УККА в Боффо-ло на сьому каденцію

Боффо-ло (Михайло Лоза). — Збори, про які мова, — це вже 28 відсто-рення Відділу УККА в Боффо-ло (в серпні 1950 р.). Відбулися вони в не-ділю, дня 2 квітня 1978 р. в українському Домі „Дні-про“. Відкрив їх голова Екзекутивний Василь Шар-ван, а згодом передав про-від обраній Президії, яку творили: д-р Ігнатій Ме-тіль — голова, Василь Рай-ца — заст. голови і студ. Христа Стасюк — секре-тар.

Про пророблену працю Екзекутивні звітвали го-лова Екзекутивний Василь Шарван, голова Долого-вої Секції — Оксана Ве-решицька, секретар — д-р Михайло Лоза, фін. реф. — д-р Богдан Гарасим, реф. УНФонду — Василь Пристаїко, реф. Рідної Школи — мгр Дануся Ху-то, господарський реф. — Андрій Петришин.

За Контрольну Комісію звітвав її голова — мгр Корнило Дзюба. Голова Товариського су-

Василь Шарван

ду мгр Мар'ян Морозевич ствердив із задоволенням, що в звітному часі не бу-ло жадних судових справ. Звітванням охоплено час від 2 лютого 1977 року до 2 квітня 1978 р., тобто від попередніх Загальних Зборів до п'яторіччя.

Голова Екзекутивні охо-пив своїм звітм працю ор-ганізаційно - програмово-го сектора (яким керував мгр Іван Рішко) і сектора зовнішніх зв'язків (яким керував д-р Андрій Дакун). Звітодавець ствердив із

(Закінчення на ст. 3-ій)

ХУП Конвенція СУА відбудеться при кінці травня в Нью-Йорку

(СУА) — Чергова кон-венція Союзу Українок Америки відбудеться в Нью-Йорку в готелі Статлер Гілтон, 27, 28 і 29 трав-ня ц. р. з огляду на Між-народний Рік Дитини, що його проголосили Об'єд-нані Нації на 1979 рік та відзначення якого вже по-чалось у світовому машта-бі, конвенція проходитиме під кличем „Сьогоднішня українська дитина — май-бутнє українського наро-ду“.

Виховні проблеми на еміграції, насильна русифі-кація дітей і молоді в Укра-їні та акції оборони дітей політичних в'язнів — це головні теми, що будуть порушені і дискутовані на пленумі і комісіїх. Запля-новано теж окремі панелі, що мають за завдання з'я-сувати вклад жінок у роз-виток українського суспіль-ства, як також насвітлити сучасний рух за рівноправ-

ність жінок. У святочній частині відбудеться відзна-чення Округ і Відділів за працю в минулій каденції і урочисте відслонення таб-лиці месенатів Українсько-го Музею — Округ і Від-ділів СУА.

Від весни минулого року працює Конвенційний Ко-мітет під проводом Марії Томоруг (голови), Ольги Гнатієвої і Ірини Куро-вицької (заступниці голо-ви). Редакційна колегія, яку очолює Ірина Чайківська, вже віддала до друку кон-венційну книжку.

Численні оголошення делегатів і гостей вказу-ють на велике зацікавлен-ня конвенцією членства СУА. Можна сподіватися, що актуальні теми пане-лів притягнуть ширшу пуб-ліку, зокрема молоде жі-ноцтво — інформують з Централі СУА.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіло в місяці березні 1978 р. 288 апіляцій нових членів, що їх прислали такі секретарі й організатори:

По 4 і більше апіляцій надіслали:

І. Олександрівський (153) — 21, Б. Корчинський (421) — 20, Олена Олек (22) — 13, В. Шарван (127) — 10, П. Дяків (427) — 8, В. Палідов (204) — 7, Я. Билень (17) — 6, В. Варшона (299) — 6, М. Хоманчук (5) — 5, Т. Сливинський (59) — 5, Оля Марушак (82) — 5, Галина Гаврилюк (170) — 5, В. Осадчук (172) — 5, М. Бережук (454) — 5, Р. Татарський (94) — 4, В. Реф (120) — 4, Олександра Яворська (344) — 4, Т. Фінів (350) — 4, Я. Карпак (385) — 4, В. Запаранюк (484) — 4.

По 3 апіляції надіслали:

К. Хильченковський (10), В. Бойд-Борисевич (94), Геносефа Жеребняк (180), Анна Баранкевич (212), Я. Ірха (224), М. Кігачак (240), С. Островський (270), Д. Галонжак (307), В. Гаврилюк (316), В. Шпачинський (327), Р. Припхан (399), Т. Войтів (503).

По дві апіляції надіслали:

Марія Кульчицька (8), П. Шевчук (13), Б. Верещинський (75), А. Кушнір (83), І. Серант (83), І. Ярчак (113), М. Сорока (136), В. Матичак (157), О. Твардовська (214), П. Лішак (230), Марія Дейчаківська (233), І. Фіс (267), Віра Напора (291), С. Мотрович (295), В. Лещук (303), Ю. Цегельський (368), І. Данківський (375), П. Тарнавський (375), М. Семків (379), М. Мартинюк (406), В. Крайний (423), Олександра Дольницька (434), Д. Заневич (441), Ольга Плешкевич (448), Р. Горнич (460), Віра Баніт (473), Олена Возняк (481).

По одній апіляції нових членів надіслало 53 секретарі та організатори. Разом Головна Канцелярія УНСоюзу одержала 288 нових членів.

КАРТЕР ВІДКЛИКАВ ПРОДУКЦІЮ НЕВТРОННОЇ БОМБИ, МОСКВА НАЗИВАЄ ЦЕ „МАНЕВРОМ“

Вашингтон/Москва. — Президент Джіммі Картер минулої п'ятниці, 7-го квіт-ня, повідомив, що вирішив покинути відкласти продук-цію неутронної бомби, за-значаючи, що остаточне рішення в цій справі зале-жатиме від того, чи Со-ветський Союз виявить „здержливість“ щодо роз-будови власної конвенцій-ної та нуклеарної зброї та розміщення військової си-ли, тобто на відтинках, які безпосередньо заторкають безпеку ЗСА і Західної Європи. Щоб запевнити, що Америка буде готова на випадок браку цієї „здер-жливості“ з боку СССР, Президент в той же час доручив Департаментові оборони модернізувати ра-кети „Ленсер“ і 8-інчові артилерійні стрільниці, щоб до них можна було при-кріплювати неутронні бом-би, якщо цього вимагати-ме ситуація.

Коментатори вказують, що рішення президента Картера — це фактично компроміс, бо він спершу планував оголосити, що ЗСА взагалі не продук-уватимуть неутронної бом-би, але під натиском гост-рої негативної реакції з боку європейських членів Північно-Атлантичного Союзу (НАТО) і зі сторо-ни найбільших дорядник-ів Білого Дому, він зали-шив відкритою можли-вість, що ЗСА таки випро-дукують неутронну бомбу, якщо Советський Союз не виявить подібної здержли-вості. Державний секретар Сайрус Вент, секретар обо-рони Гарольд Бровн, д-р Збігнев Бжезінський, го-ловний дорядник для справ крайової безпеки, переко-нали Президента, що зга-дана компромісова роз-в'язка до великої міри за-довольнить союзників із НАТО, як теж запевнить, що Америка здержить у своїх руках „відстрашу-ючий потенціал“ неутронної бомби і скріпить станови-ще ЗСА у переговорах із Советським Союзом щодо нового договору в справі обмеження стратегічної ну-клеарної зброї.

Виглядає, що компромі-сова розв'язка не задоволь-нила європейських союзни-ків. Вони вважають, що неутронна бомба була б дуже ефективна проти ко-муністичних військових частин, якщо вони напали б на Західну Європу, але небезпека для цивільного населення європейських держав була б набагато менша від неї, ніж він ін-шої нуклеарної зброї. Єв-ропейські члени НАТО вва-жають, що неутронна бом-ба кінцева для запевнення їхньої оборонної спромож-ності і тому прийняли рі-шення президента Картера досить здержливо, заявля-ючи, що „розуміють ста-новище ЗСА“.

Советські власті також негативно сприйняли рі-шення Президента відкла-сти розбудову неутронної бомби, бо день після йо-го заяви ТАСС, советсь-ке пресове агентство, твер-дило, що „цією тактикою“ президент Картер стара-ється здобути від СССР концепції на інших, неспо-рідних відтинках, а саме, старастись послабити обо-ронну спроможність Со-ветського Союзу. ТАСС рівнож твердить, що Пре-зидент хотів послабити „загальнопоширені про-текти“ проти неутронної бомби і тому нібито по-годилися відкласти її про-дукцію.

„Правда“, офіційне ко-муністичної партії Совет-ського Союзу, у своїм ви-данні з неділі, 9-го квіт-ня, заявила, що повідом-лення президента Картера — „це тільки маневр“ і що ЗСА „п'януватимуть“ планують такі роз-будувати неутронну бом-бу. Західні коментатори вказують, що ці заклики Москви шлоком безпідстав-ні, але також зазначають, що советські власті хотіли подати цим до відома, що не планують погоджувати-ся на жадні концесії щодо обмеження власної конвен-ційної чи нуклеарної зброї в заміну за те, що ЗСА здер-жаться з продукцією не-втронної бомби.

СССР здобуває перевагу в ділянці військового летунства

Вашингтон. — Генерал Роберт Диксон, шеф Так-тичної команди військово-го летунства ЗСА, заявив Сенатській комісії для вій-ськових справ, що як-що продовжуватимуться теперішні тенден-ції, то американське летун-ство не зможе успішно протиставитися советсько-му військовому летунству, який якого з кожним ро-ком поліпшується.

Ген. Диксон, який від-ходить на емеритуру в кі-нці цього місяця, сказав сенаторам, що не тільки він, але чільні старшини всіх рівнів зброї затриво-жені фактом, що в час, коли Советський Союз по-стійно і дуже швидким тем-пом розбудовує шораз но-ву зброю, як теж робить її більш акуратною, то п'я-ни модернізації американ-ської зброї, в першу чергу літаків, постійно відстає-ють на пізніше. Він перед-бачає, що до кінця 1979-го

року Советський Союз роз-будує стільки тактичних літаків, що кількісно рівня-тимуться усім подібним лі-таків усіх членів Північно-Атлантичного Союзу (НАТО), тобто, Америки та її європейських союзни-ків.

Американських стар-шин особливо турбує те, що Советський Союз в по-рівняльно короткому часі зумів змодернізувати свої військові літаки, а нато-мистичні ЗСА в тій ділянці зробили дуже мало. Про-тягом 1960-их років Вашин-гтон і союзники Америки вважали, що хоча СССР на випадок війни міг би навіть мати більше лі-таків, то якісно кращі лі-таки вільного світу успіш-но відбили б напад комуні-стичного блоку. Але, почи-наючи з 1976-го року, Со-ветський Союз швидко тем-пом почав модернізува-ти своє військово летун-ство.

Нью-Йорк/Вашингтон. — Аркадій Миколайович Шев-ченко, народжений в Укра-їні 47-літній професійний советський дипломат та найвищий рангою советсь-кий громадянин на урядо-вому пості в Секретаріаті Організації Об'єднаних На-цій, в якому він виконував обов'язки заступника ге-нерального секретаря для справ політики і Ради Безпеки, створив у понеді-лок, 10-го квітня, най-більшу міжнародну подію дня своєю відмовою повер-татися назад до Советсько-го Союзу з уваги на його „розбіжності“ зі советсь-ким урядом. Рішення в цій справі зробив Шевченко ми-нулої п'ятниці, 7-го квітня, але світ довідався про це щойно в понеділок, 10-го квітня, із рівночасних по-відомлень Секретаріату Об'єднаних Націй в Нью-Йорку і Державного Депар-таменту у Вашингтоні. Ре-чник Об'єднаних Націй, Франсуа Гіліані, передав пресі коротке повідомлен-ня, в якому сказано: „Аркадій М. Шевченко по-відомив Генерального Сек-ретаря, що він залишає свій уряд і в цьому зв'язку він згадав про суперечності з його урядом. Робиться зусилля для в'яснення цієї справи. Отже під цю пору вважається, що Шевченко є на відпустці“. Докимо ситуація зі становищем А. М. Шевченка не неясна. Він перебував в Нью-Йорку в характері дипломата і був затруднений в міжнарод-ній організації — він очо-лював відділ для справ політики і Ради Безпеки, в якому є zatrudнених понад 90 урядовців, а заробітна платня Шевченка виносить 87,000 доларів річно. Очолюваний ним відділ кон-тролює двома десятками підвідділів, які займаються справами розброєння, кос-мічних обширів та деякими африканськими справами. На цьому пості Шевченко був, радше повинен був бути незалежним від політики і вказівок совет-ського уряду, хоча він часто перебував у советській мі-сії. Вважається за певне, що після його рішення зіврати зі советським урядом, Шев-ченко втратить статус дипломата і буде звільне-

ний з його посту в Об'єднаних Націях і тоді, мабуть, проситиме політич-ного азилу в Америці.

Справа Аркадія Шевчен-ка, як згадано, викликала найбільшу міжнародну сен-сацію, не тільки в Об'єд-наних Націях, але і в багатьох країнах світу. Советські дипломати в Нью-Йорку і Вашингтоні — згідно з по-відомленням у пресі — „не вірять своїм вухам“, що Аркадій Шевченко, який за-кінчив дипломатичну школу в Москві та був протегованним советським міністра закордонних справ Андрія Громика, справді „вбрав волю“ і ці дипломати відмовляються від будь-яких коментарів. Рівночасно кружляє безліч всіяких тверджень і здогадів, між ними й такі, що Аркадій не жив в згоді зі своєю дружиною Ленгі-ною, яка перебувала разом з ним в Нью-Йорку — вони мають 25-літнього сина Геннадія, який працює в міністерстві закордонних справ в Москві, та 16-літню дочку Анну, яка також перебуває в Москві — та що він, мовляв, не погорджу-вав чаркою, що могло бути причиною, чому його від-кликали до Москви. Ще інші твердять, що Аркадій Шевченко „цілком не вигля-дав“ на советчика, ані своєю поведінкою, ані своєю мовою, має добре влашто-ване помешкання в Нью-Йорку та часто буває на го-стинних і сам такі гостини влаштовував, але в добрих ресторанах і тільки рідко в себе дома. Деякі західні ди-пломати були чомсь здиво-вані його нескриваним скеп-тизмом відносно советсь-кої системи і політики. В дипломатичних колах його вважається за одного з кращих спеціалістів в спра-вах розброєння. На що-тему він опублікував дві книжки.

Вістки, часто діаметраль-но суперечні, про індивіду-альність і поведінку Арка-дія Шевченка заповнюють тепер шпальти газет, але місце його перебування та його дальша доля в цій хви-лині ще не є відомі. Відомо тільки, що свої обов'язки в бюрі Об'єднаних Націй він виконував ще минулого че-тверга та що того ж дня вче-рор він мав контактувати-

Аркадій Шевченко

тись з Ернестом А. Гросом, партнером адвокатської фірми Куртіс, Маллет-Пров-ост, Колт і Мозел на Волл-стріт, який в 50-тих роках був американським делега-том до Об'єднаних Націй і також займав пост асистен-та державного секретаря у Вашингтоні.

В Секретаріаті Об'єдна-них Націй є zatrudнених

усіх 190 советських грома-дян, між якими Аркадій Шевченко займав найви-щий пост. В усіх повідом-леннях засобами масової інформації про відмову Аркадія Шевченка верта-тись до Советського Союзу та про його суперечності зі советським урядом згаду-ється, що Шевченко є укра-їнського роду.

НЬО ЙОРК МАТИМЕ ПЛОЩУ „ТАРАСА ШЕВЧЕНКА“

Члени комітету для перейменування вулиці „Голл Плейс“ на „Тараса Шевченка Плейс“ під час відвідин в УНСоюзі. На фото (зліва): адв. Ю. Волинєць, о. Л. Лавринюк із текстом резолюції в руках, п-і І. Куровицька і Г. Полцій; стоять (зліва) п-і Р. Полцій і голов-ний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір.

Нью-Йорк. — Вулиця „Голл Плейс“, при якій міститься українська като-лицька церква і школа св. Юра в Нью-Йорку, буде перейменована на „Тарас Шевченко Плейс“, згідно з повідомленням спеціаль-ного для цієї справи створе-ного комітету, що його очолює адв. Юрій Волинєць. П'ять членів цього комітету відвідали Голов-ну Канцелярію УНСоюзу і бюра Видавництва „Сво-бода“ в середу, 5-го квіт-ня, негайно після того, як Комітет парків, розваги і культурних справ Миської Ради Нью-Йорку одностано-чно апробував перейме-нування. Офіційне затверд-ження має дати Миська Рада на своєму засіданні у вівторок, 18-го квітня. Адв. Волинєць заявив, що Рада тако затвердження дасть, бо після вислухан-ня свідчень сімох членів комітету сім членів Мись-кої Ради, які становлять Комітет парків, розваги і культурних справ, одностано-чно апробували резолю-цію і згодилися бути спі-вспонсорами резолюції в цій справі. Первісну резолю-цію вніс член Миської Ра-ди Генрі Стерн, а її під-держали радні Олівірі і

Фрідландер. Із свідченням перед Комітетом парків про зна-чення Тараса Шевченка для українського народу та про стан посідання української громади в околицях дош-нього Мангеттену виступа-ли: о. Л. Лавринюк, сот-рудник при парадії св. Юра, адв. Ю. Волинєць, Г. Полцій (Українсько-Аме-риканський Ветерани), п-і І. Куровицька (Пласт) і М. Луців (Українські Като-лицькі Ветерани). Крім них, українська делегація включала: пані Р. Полцій (Окружна Рада СУА) і М. Хоманчука, голову Окру-жного Комітету Відділів УНСоюзу. Всі вони є рів-нож членами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організа-цій метрополітального Нью-Йорку (Відділ УККА).

Після спільного за-твердження резолюції Миською Радою, відповід-не тимчасове позначення „Тарас Шевченко Плейс“ буде вивішене ще перед по-свяченням нової церкви св. Юра в неділю, 23-го квіт-ня. Вулиця, про яку мова, міститься поміж 6-ою і 7-ою вулицями та поміж 2-ою і 3-ою севено Ман-геттену.

Генерал Петро Григоренко на Святі Тараса Шевченка в Сан Франсіско закликає до єдності

Сан Франсіско (О. Кейс).

— В неділю, 2-го квітня, 1978 р. у переповненій залі української православної церкви, українці всієї метрополії Сан Франсіско, під проводом та організа-цією місцевого Відділу УККА, відзначили роковини нашого Великого Кобзаря Т. Шевченка. Великою ле-тоділлянкою для всієї укра-їнської громади було те, що на Свато прибув вели-кий борець за права люди-ни, генерал Петро Григо-ренко.

Голова місцевого Відділу УККА, п. М. Пар, відкри-ваючи Свато, привітав ген. П. Григоренка та предст-авив його громад і вели-кого і дорогого гостя.

Ген. П. Григоренко в сво-єму чергу виступив і при-вітав зібрану громаду укра-їнців та виголосив над-звичайно зворушливу про-мову. Він почав з того, що Христос ніс тяжкий хрест не за себе, а за спасіння усього людства. Христос у-чав нас любити брата сво-го, ближнього свого і нарід свій, а чи багато серед нас, які виконують науку Хри-стову? Тарас Шевченко теж ніс великий і тяжкий

хрест не за себе, а за нарід свій. Т. Шевченко мів жи-ти і розкошувати в ті часи, але він віддав усе своє жи-ття за народ свого. Сьо-годні в краю поневолені на-шої батьківщини є багато людей, які відмовилися від різкішого життя обцяно-го владно, а взяли на себе тяжкий хрест за нарід свій. Генерал назвав багато те-перішніх політичних в'яз-нів в Україні: Мороза, Ти-хого, Руденка, Матусевича, Маринюка та багатьох ін-ших, які несуть сьогодні великий хрест за нарід свій. Всі ці люди не належать до жадної партії, ні до одна-кого політичного переконан-ня, але їх усіх єднає боротьба за право і волю свого на-роду. Це є великий Рух — каже генерал Григоренко. І ми йдемо під гаслом: „Наш шлях на Голготу за права нашого народу“. Да-лі ген. П. Григоренко ко-ротко зупинився на історії боротьби українського на-роду за права і незалеж-ність та підкреслив нещад-ні в тій боротьбі, але ставали-ся лише по причині відсут-ності єдності в народі. Він закликав всіх українців до

(Закінчення на ст. 3-ій)

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами, незалежно від того, чи були вони опубліковані. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами, незалежно від того, чи були вони опубліковані.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів ЮНСоюзу 65% м.с. За кожну зміну адреси — 25 ц. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07310

Щоб не було запізно

Нешодавно англійська газета „Дейлі Телеграф“ надрукувала повідомлення свого кореспондента, що Советський Союз зорганізував в містечку Масао де Бом, у північно-східній частині Анголи, хоронений поліцією, військовий табір для вишколу африканських партизан, які призначено сюди з різних африканських країн. Згідно з інформацією згаданого газети і західних розвідних центрів, в таборі перебуває під теперішню пору понад 25.000 рекрутів, громадян Родесії, Намібії і Заїру, яких советські кубинські старшини підготували до майбутніх партизанських дій, знайомлячи їх з усіма видами зброї, включно з ракетною. Для практичної заправки юнаків і дівчат, майбутніх партизанських провідників, залучують, згідно повідомлення, у кубинські військові частини і посилають на поборювання руху спротиву, який ввесь час виступає проти комуністичного режиму Агостіно Нето і його советських та кубинських протекторів. Очевидно, у такій боротьбі багато їх гине не тільки від кулі національних повстанців, але також від малаїї та інших хвороб. Отже, Москва поповняє черговий злочин над африканською молоддю, використовуючи її як гарматне м'ясо проти заправленого у партизанських боях противника.

У лондонському „Таймсі“ й інших західних газетах вже раніше з'явилися перестороги проти советської інфільтрації африканського континенту і ставилися питання: коли Захід прозріє й побачить, до чого змагає Москва в Африці? Лорд Чарлзонт у лондонському „Таймсі“, накреслюючи карту Африки, пише, що ще й сьогодні є серед політиків такі особи, які кажуть, що не треба боятися комуністично-московського імперіалізму в Африці, бо там не велетні, мовляв, ідеологічна, а тільки економічна війна, а росіяни допомагають тим чи іншим групам без заміру захоплювати територію Африки. Тепер, коли Англія, наприклад, проголосила в себе марксистську форму правління, а президент цієї держави Агостіно Нето піддався під цілковитий протекторат Москви, лекому на Заході відкрилися очі, помімо того, що всі знають, — пише лорд Чарлзонт, — що Нето був від молодости членом португальської Комуністичної партії, а перед тим служив активним комсомольцем в африканських молодечих комуністичних лігах. Після Анголи на чергу прийшла Етіопія, а тепер вже не тяжко догадуватися, хто буде наступною жертвою московських імперіалістів і їхніх кубинських спомогачів, які поведуться в Африці, як у себе вдома.

Москва устами свого посла в Англії Лорда Чарлза Овенс атакує міністра Британії Д-ра Дейвіда Овенс за оцінку советської політики в Африці, називає її „зухвальством“, закидає британським політикам „перекручування фактів“, помімо того, що навіть невідомо, чи дійсно є проблемами Африки особи, яких там перебуває 36.000 кубинських воїнів, тисячі старшин і воїнів Советського Союзу і також певна кількість воїнів із сателітних держав. Все це в інтерпретації советського посла в Англії називається „допомогою“, а критику такого поступування очеркується „образою соціалістичних країн“.

Очевидно, що сьогодні вже немає багатьох таких, які вірили б у советські твердження і запевнення. Проте, сама свідомість загрозливості дійсності ще далеко не вистачає, щоб загрозливі відвернути. Коли ж мова про советську загрозливість в Африці, то вона, мимого того, що Захід знає про неї справу, ще далеко не зустріла таких протизаходів з боку того ж Заходу, як цього вимагають найкращі інтереси, мир і безпека не тільки на тому обширі, але і в цілому світі.

УКРАЇНЬКА СВИТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

„НАЦІОНАЛЬНА ПРОБЛЕМА В СССР“

(СВУ) — Від середини 1977 року, організація Американці за Визволення Поневолених Націй (АВПН), Інк., з ініціативи Спілки Визволення України (СВУ), яка є її членом, навізала контакти співпраці з групою росіян-новомігрантів з СССР (Ленінград, Москва — РСФСР), які в ліквідації советської імперії й побудові російської національної держави бачать єдиний рятуючий звільнення від комуністичної узурпації і врятування російської культури від соціалізму, а росіяни від винагородження в наслідок його духовної й фізичної деградації і небезпек поступового зникання російського етнічного типу через перемішування з переважними чисельно неросійськими народами СССР.

Поставлена ціль: росіяни за свою національну державу пов'язані зі звільненням Росії від колоніального тягару — співпадає зі стремлінням поневолених націй СССР до власної державної незалежності.

Таким чином на базі розчленування СССР на національні держави поневолених неросійських народів та побудови національної держави російського народу без жадних колоніальних посягань, є єдиною запорукою створення спільного фронту цих народів з росіянами з метою ліквідації останньої колоніальної імперії в світі-СССР.

За територіальні кордони майбутніх самостійних держав на просторах СССР прийнято теперішній поділ 15-ти т.зв. „союзних республік“, які в мирних обставинах об'єдналися б в єдину державу, а в умовах війни — в єдину державу, яка в СССР у багатьох советських „республік“ не відповідають національним інтересам окремих етнічних груп.

Першим кроком на шляху співпраці була „Платформа співпраці“, яку під ім'ям групи росіян оголосив на засіданні керівних органів АВПН, 12-го червня 1977 року в

НЕ ТІЛЬКИ В АФРИЦІ...

Поїздка президента Картера до Африки була дуже на часі. Сьогодні бо на терені Африки і суміжних обширів розгортається головний зудар свободолюбних і поступових сил світу з російським імперіалізмом і мрякобисям віджилої доктрини марксизму. Саме на цих обширах Москва шукає під часину пору вирішних перемог.

Ставка в цьому великому й всебічному зударі, який починається пропагандою, боротьбою ідей, господарськими зусиллями, а кінчиться збройним конфліктом, непомірно велика, і вислід його вже в недалекому майбутньому може рішуче зважити на дальшому розвитку подій і укладі сил у світі. Зудар цей викликаний двома, домінуючими в сучасній світовій дійсності, чинниками: а) енергетичними засобами, в даному разі головними з них — нафтовою ролою, головні резерви якої сконцентровані на терені Близького і Середнього Сходу в арабських країнах та Ірані (Персії); б) поновленням російським тиском на традиційному шляху наступу російського імперіалізму на південь.

Після забезпечення західних кордонів імперії „сателітним“ кордоном сателітних країн, відповідним в цій географічній полісі укладом сил і міжнародними трактатами, а серед них головний — Гельсінкський протокол, Москва сконцентрувала свої сили і увагу в південному напрямку, на Ірані, арабських країнах. Зустрілися тут чималі спротив, бо тільки арабські держави — Сирія, Південний Ємен і, очевидно, Палестинська Визвольна Організація — далися впрямті у виконання московських планів, більшість ж вжили класичного у таких випадках маневру далекого обходу через Індійський океан і африканський континент, які і так уже від якого часу були тереном їхньої пенетрації. Сприяла їхнім заходам постанова країн Заходу. Не стала Британська імперія, головні сили на цих теренах, так само відпали інші співчинники дотеперішньої рівноваги в цій полісі світу (Франція, Голландія, Бельгія, Еспанія, Португалія), а ЗСА, зазнавши катастрофального фіскало у В'єтнамі, морально не готові на більш ініціативу, а найважливіше, на вжиття сили і зв'язаний з тим ризик, через що виторвилася порожнеча.

Все це сприяло і сприяє планам Москви. І сконцентровані намагання в виявляють короткотривалий часі принесли їй величезні успіхи. Англія була першим сигналом цих успіхів і покажчиком, як і в якому напрямку піде розвиток подій. Коли Москва зважилася на збройну інтервенцію в Анголі, вправді при допомозі кубинських наемників, стало ясно, що вона готова на велику авантюру. Попри наслідки великої кількості людей для підірваної роботи і творення агентурної системи, насичування терену наймодернішою зброєю у небувалій кількостях, прийшла мілітарна сила. Після Анголі прийшов крок далі, тільки з тією різницею, що цим разом (в Етіопії, колишній Абесінії), крім кубинського експедиційного корпусу, з'явилися московські генерали, летуни, техніки, воєнні експерти.

Вислід цієї другої поширеної інтервенції був згорілий, відомий. В Етіопії, як і в інших країнах Африки, що під її впливом, Москва розбудовує великі бази і випадковий пляцдарм для дальших акцій в Африці і поза нею. Звідси вона має змогу повернути сили на північ, загрожувати Іранові й арабським країнам, замикати кільце навколо нафто-енергетичних резервів, тиснути на захід і схід, навіть додатково впливати з півдня на розвиток подій в Західній Європі. Неабиякі стратегічні можливості в Африці і поза нею! Вже сьогодні більшість країн сила закорінюється на північних берегах Африки, в Лівії, Алжирі, які є неначе продовженням берегів південної Європи.

Світова преса друкує аларми і чорні прогнози на близьке майбутнє. ЗСА мусять в якийсь спосіб проявити своє заінтересування Африкою і підкреслити свою присутність там. Вони вислали свій „експедиційний корпус“, тільки в числі кількадесяти людей, на чолі з президентом Картером, державним секретарем Венсом, дорадником у світових питаннях Бжезінським.

Дуже з цього приводу закричала Москва, а на вислід її успіху, чи не успіху цієї поїздки не прийде довго ждати. Одно є ясне вже: тією і подібними поїздками, дипломатичними маневрами, промовами і нотами (хто в нас не знає впливу славних меморандумів!) не владяться зупинити червоної агресії. Тільки сила, тільки рішучість ужити її можуть зупинити агресію, зупинити, взяти під контроль.

Де ж є та сила? Після десятиліть запаморочення, зазнавши і прямо сліпоти американської й суспільної керівні кола починають прозирати. Починають зривати полу з своїх очей, позбуватися „оптичних“ луд, що в цьому світі, як і взагалі в житті, можна тривало жити і розвиватися рожевим маринами про вигідне життя, постійне зростання матеріального добробуту, суперлібералістичні норми суспільного життя, всевідальна доля. Чоловий рупор тих кіл в ЗСА, „Нью Йорк Таймс“ з вітвірка, 4-го квітня, в редакційній статті „До

АФРИКАНСЬКА ПРЕСА

Тижневик „To the Point“, який публікується в Йоганнесбургу у Південній Африці, подає цікаву статтю про стан преси в Африці.

Кажуть, що свобода йде рука в руку з індивідуальною свободою. Тому сказати, що в Африці є мало свободи преси, це підкреслення того факту, що демократія й особиста свобода в розумінні Заходу є там дуже обмежена.

В 1970-му році, десять років після здобуття незалежності, було в Африці 179 щоденників, у порівнянні 220 в 1964-му. Згідно з останнім обрахунком, тепер залишилося всього 145. Не зважаючи на малу, але все збільшувальну грамотність, кількість часописів постійно зменшувалася. В дев'ятьох африканських державах, включно з Гвінеєю і Лесото, взагалі нема щоденників. Південна Африка стоїть на першому місці в списку з 21 щоденником, за нею йде Египет з 17 щоденниками і Нігерія з 13 щоденниками, з яких 10 є урядові.

Цікаво, що в Африці своєрідна „чорна доба преси“ почалася разом із осяєнням незалежності. Джордж Олді, колишній генеральний секретар Юні Журналістів Кейп, відверто заявив під час семінару африканських журналістів у Найробі, що під незалежністю часто розуміли корупцію. Більшість журналістів відверто признають, що часописи, які колись були авангардом у боротьбі за незалежність, тепер мають розмір менш свободу висловлювати свою думку, ніж мали за колоніального правління.

Майже всі після-незалежницькі конституції гарантували свободу преси — принаймні на папері. В багатьох випадках, однак, ця свобода тривала коротко, як нові правителі взяли наново укладати та змінювати конституцію (що так, як несприхом Брежнев! — М. Л-ий), щоб пристосувати їх до африканських політичних проєктів. У тридцятьох африканських країнах конституції було припинено або заступлено указами. Згідно з повідомленням Порівняльного Дослідження Свободи, в 1977-му році всього дві африканські країни, Ботсвана і Гамбія, є „свобідні“. З решти, себто з 43 незалежних держав тридцять були записані як „не-свобідні“, а тринадцять як „частинно свободні“.

Хоч мало що не всі африканські уряди й далі подають побожні заяви про свої зобов'язання щодо громадянських свобод і свободи преси, то деякі настановили формальні цензурні закони, наприклад, Етіопія, Нігерія й Камерун. В Анголі, Мазамбіку, Гвінеї, Конго, Гвінеї-Бісау і Беніні преса перебувала в пропагандистському органі правлячих марксистських партій.

Із 25 державних пресових агентств в Африці лише агентство в Марокко, Родесії й Південній Африці виконують свою приймальну й розподільну пресову роботу незалежно від уряду. (Однак, Південна Африка має пресовий закон із додатком, що можна припинити працю журналістів, або появу часопису за порушення закону).

Вісті, які передаються за границю, є часто більше контрольовані, ніж приймальні вісті, бо багато країн, які розвиваються, є загально вразливі на те,

ДВІ ПСИХІКИ ТА ЛИШ ОДНА ХАРИТАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ

Не хочу вводити у саму суть проблеми, порушеної Іваном Кедрином у статті „Дві психіки“ („Свобода“, 23 березня 1978), бо вона надто широка і політична, але одно місце в тій статті несправдливо і несправедливо.

Ред. Кедрин каже, що „вільні українці не створили ніякої такої установи, до якої могли б зголошуватися новоприбулі з України люди, установи понад і позапартійної, сучасної харитативної. Не зробив цього ані ЗУАДК...“

Це не відповідає правді. Українці створили таку установу і створили її ще перед тим, поки до Америки прибули надто розполітизовані так звані „нові іммігранти“. Під час Другого Конгресу Американських Українців у Філадельфії 22 січня 1944 року покликані до життя Підготовчу Комісію, що мала об'єднати всі допомогі організації українців в Америці, а вже 20 червня того ж року з ініціативи цієї Комісії відбулися заснувальні збори Злученого Українського Американського Допомогового Комітету — установи, що об'єднала всі допомогі організації для співпраці в харитативному секторі. Саме ЗУАДК — установа безпартійна, що об'єднувала від самого початку й об'єднує всіх українців, без уваги на віровизнання, чи політичні погляди — стала та е досьогодні тією безпартійною харитативною установою, про яку говорить ред. Кедрин. І ред. Кедрин про це добре знає, бо він довгих років є діяльним членом Дирекційної Ради ЗУАДККомітету і довголітнім членом Контрольної Комісії цієї установи. ЗУАДК — не тільки існує, але виконав велику харитативну діяльність від переселення сотні нових поселенців, почерез допомогу українським втікачам в різних країнах, до великої допомоги українським повоєнним в Югославії. У всій своїй діяльності ЗУАДК діяв як понад-і позапартійна установа, допомагаючи українцям, без уваги на їх релігійну приналежність, чи й політичні переконання. Ред. Кедрин також добре знає, що Леоніда Плюща, про якого він пише у згаданій статті, перший зустрів на кордоні Австрії ніхто інший, тільки представник ЗУАДККомітету, директор Європейського Представництва цієї установи Михайло Рудко. ЗУАДК організував велику збіркову акцію на забезпечення родини Плюща, яка ще продовжується.

Це правда, що діяльність ЗУАДККомітету не така тепер голосна, як була давніше. Та все ж ЗУАДК утримує своє Представництво в Європі саме з думкою про допомогу для нових емігрантів. Європейське Представництво, крім канцелярії у Мюнхені, має контакт з Віднем і Римом, де під цю пору існують перехідні пункти для новоприбуваючих. Непорозуміння у статті ред. Кедрина вишило, на мою думку, через політику. Ми за надто велику увагу даємо політиці, забуваючи при тому про інші справи — культуру, шкільництво і Суспільну Службу. Від років, на всіх зборах ЗУАДККомітету я поширюю думку, щоб в Суспільній Службі, в ЗУАДККомітеті працювали люди, що не заангажовані в політичних організаціях. Тоді і назові буде заманіфестовано, що ЗУАДК — це не політична понад-і позапартійна установа, що взяла на себе відповідальне завдання Української Суспільної Служби.

Остан Тарнавський
Екзекутивний директор
ЗУАДККомітету

Нью Йорку Ігор Сіявін. Вона була прийнята АВПН за основу для контактів з Російським Національним Рухом. Платформа була опублікована в українській пресі, а зокрема в „Свободі“ з 14-го червня 1977 року і в її англомовному виданні „The Ukrainian Weekly“ з 14-го серпня 1977 року.

З метою поширення співпраці, 18-го грудня 1977 року відбулася в Нью Йорку спеціальна Конференція АВПН на якій росіяни, під загальною назвою „Національна проблема в СССР“ прочитали дві доповіді: „Наша відповідь“ — Ігор Сіявін і „Росіяни за ліквідацію імперії“ — Пётр Болдирев.

Після доповіді були запити й дискусія.

Тому що з матеріалів Конференції, які будуть опубліковані АВПН в російській і англійській мовах окремими брошурами, нижче друкуємо лише доповідь П. Болдирева, що цитує кілька думок висловлених І. Сіявіним в його доповіді „Наша відповідь“.

„Декому ми здаємося білими круками в середовищі російської еміграції, але так воно не є. Ми можемо послатися на відомого російського мислителя Г. Федотова. Його позиція в національному питанні в статті „Судьба імперії“ в „Новом журналі“ з 16-го 1947 рік, близька нам“.

„Зараз в Росії духовне відродження. Сьогодні всі настрої й рухи виходять з морально-релігійних спонук“.

Той факт, що велика Росія творилася... на колонізації й військових загарах... встає у всій повноті перед сумлінням російської людини“.

„Більше ніж десять років тому, я був знайомий з Великим Чернишовим. Він написав історіософську працю в якій доводив необхідність звільнення російської нації від тягару неросійських народів. За ці свої твердження його запропорено на три роки до будинку божевільних“.

За ці ідеї КГБ викинуло на Захід і згаданих доповідачів!

Пётр Болдирев

„РОСІЯНИ — ЗА ЛІКВІДАЦІЮ ІМПЕРІЇ“

Дозвольте мені продовжити виступ доповідача Ігора Сіявіна й розвинути деякі основні точки нашої позиції відносно національного питання в СССР.

Ця позиція, покищо є лише однією з тенденцій в загальному потоці того визвольного руху в СССР, який існує вже друге десятиліття й безперечно натхненний не стільки вузькополітичними й вузьконаціональними, стільки морально — релігійними й духовними пошуками, обов'язками й ідеями.

І в цьому розумінні ми і наша позиція — не є якимсь антинаціональним винятком між росіянами. Ми, як підкреслив доповідач І. Сіявін, не розколюємо, не відступники, які збилися зі шляху і втратили орієнтири. Навапи, залишаючись в рядях, ми лише намагалися зробити наступний крок, який є неминучим вислідом попередніх.

Тому заклик А. Солженіцина до розкавання й покаяння, звернений перш за все до нас, росіян, тобто фактично заклик до морального переосмислення всього нашого історичного шляху, а в тому й на міжнародній відносини, на національну проблему, як вона складалася на території самодержавної Росії й теперішнього СССР в наслідок перепродажуваних під різними прапорами, але завжди по суті імперіалістичними анексіями й завоюваннями.

Ми не є професійні політики, хоч нам і доводилося займатися політичною діяльністю в дисидентському русі в СССР. По професії Сіявін — художник і письменник, а я — релігійний філософ.

Ми взагалі не вважаємо політику, яка так чи інакше має в собі не малу долю цинізму й неправди, за силу, яка визначає людські відносини. Ми переконані, що є інші, більш високі і сильні цінності, ніж політична влада й боротьба за неїлюбими способами. І властиво через те, що ми не політики, ми не шукаємо особистих користей, не боїмося глянути правді в очі, а хочемо відверто заявити про свої погляди, відкрито виставити їх на суд історії і людей. Ми — прощі росіяни, які глибоко затривожені долею нашого народу, який опинився сьогодні в такому трагічному становищі. Але ми не пропонуємо готових рецептів. Ми шукаємо виходу й запрошуємо всіх тих, що ширі бажать добра російському й усім сусіднім з ним народам взяти участь в цих тяжких, але життєво необхідних пошуках.

Визначний російський мислитель Вл. Соловйов сказав: „Поліпшити життя народу не можливо без жорстокої критики народного життя“. Так, самокритика потрібна, але сьогодні, нам, росіянам, її вже не вистачає. За 60 післявоєнних років в Росії накопичилося стільки зла, що ці автвіє конюшині в стані чистити тільки військову всенародню, загальнонаціональну розкавання. Втому числі й за імперіалістичні спокиси минулого й теперішнього.

Часто кажуть, що в історії Росії центральна влада ніколи не заступала інтереси російського народу, ніколи не була спокійно російською. І від її імперіалістичних претензій росіяни терпіли більше, ніж поневолени Петербургом і Московою неросійські народи. І що за створення великої імперії, власне російський нарід платив найбільшу ціну своїм потом і кров'ю. Так, центральна влада в Росії дійсно ніколи, чи майже ніколи не була відчінна перед своїм народом, і менше всього рахувалася з росіянами.

Але ж факт лишається фактом, що якраз російський народ завжди надійно підтримував центральну владу хоч був нею найбільше визискуваний для її гегемоністичних і загарабницьких ідей. І власне оця фізична могутність росіян та їхня моральна безвольність служили і служать тепер головним знаряддям в руках імперіалістичної верхівки.

А тому дозволяє запитати: хто ж інший, крім самого російського народу, відповідає за вчинки своїх керівників включно зі злочинами народодивства інших народів?

Тому не виправдують російський народ жодні заяви про те, що, мовляв, ці злочини були заподіяні проти його волі.

Яка користь з народної волі, якщо вона не виявляється активно, якщо нарід не протестує, а мовчить? Таким чином народ все це прикриває й стає співучасником керівних злочинців, чим викреслює себе зі списку історичних народів! Бо мовчазний безвідповідальний народ не має місця в історії, він завжди лише — пасивний матеріал, використовуваний в різних, частіше всього ворожих йому, а то й просто злочинних цілях.

(Продовження буде)

Свято Державності у Вільмінгтоні

Святкування 60-ї річниці проголошення незалежності Української Держави розпочалося у стейті Делавар проголошенням урядової прокламації і Богослужби.

В неділю, 29-го січня ц.р. в залі Вільмінгтонської Музичної Школи відбувся святочний концерт, оформлений нашою відомою сопрано Марією Ясінською-Мурованою, з участю ансамблю бандуристів "Бурлаки" під дир. Сергія Ковальчука та Українського Студентського Клубу при Делаварському університеті. Після відчитання прокламації і IV Універсалу, д-р Юрій Пазуний, адвокат, доповідав на тему української політичної і правничої ситуації у теперішній час. Описав у мистецькій частині промовляли до англомовної публіки студент Андрій Білон-Білецький про значення Акту 22-го Січня, а студентка Ірина Книгунчик про сучасну жіночу в боротьбі за незалежність з чудово інтерпретованими рецитациями.

"60 Літ" — Переяславця прегарно декламував Ігор Шеремета, а Оксана Шеремета гарно передала вірш Ірини Сенік: "Вечірній Київ". Ансамбль бандуристів "Бурлаки" зі своїм невідомим дир. Сергієм Ковальчуком виказав високий рівень своїм інструменталь-

ним виконанням "Гетьманського Танку" — Г. Китастого, а після і виконанням в'язанки пісень.

Гарно підібраними піснями: "За Тебе Україно" — Шурага-Людкевич, "І ви покинули" — О. Олеса — К. Стеценка, "Жита" — О. Олеса — А. Гнатишина, і "Пісня" — Г. Чупринки — А. Гнатишина, виконаними з майстерними нюансами чужим сопрано Марією Ясінською очарували присутніх високою музичною культурою.

Академію закінчено мелодією "Любіть Україну", сл. Сосюра, муз. Фоменка, укладу Марії Ясінської-Мурованої з її участю, та участю студентів: Лідії Білон-Білецької, Андрія Білон-Білецького, Уляни Гарванко, Ірини Книгунчик, Левка Корженівського, Марка Мурованого, при аккомпанементі знаменитої п. Дорис Колман.

Співом національного гімну закінчено відзначення Свята Державності з участю парохів обох наших Церков і численних учасників. Мистецьке оформлення свята п. Марії Ясінської-Мурованої, а парох Укр. Правосл. Парохії о. Павло Гринишин очолював репрезентації нашої громади в посади міста. Свято відбулося заходами й під патронатом місцевої Філії УККА.

О.С.

Нема то як на

СОЮЗІВЦІ!

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Найкраще місце відпочинку і вакацій в Кетскільських горах біля м. Кергонксон, Н.Й.

Замовляйте місця завчасу на: КІМНАТИ — на незрівняний вакаційний побут на СОЮЗІВЦІ!

Гірська природа, відновлені кімнати, домашня кухня, 8 тенісових кортів, відбаванкові площі, олімпійського розміру басейн, мистецькі і розвагові імпреси, забави та багато інших угоджень.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

для ХЛОПЦІВ і ДІВЧАТ у віці 12-18 р. від 17-30 червня 1978 р.

ДІТЯЧИЙ ТАБІР

(від 7-11 р.)

ХЛОПЦІ від 24-го червня — 8 липня 1978 р.

ДІВЧАТА від 22-го липня — 5-го серпня 1978 р.

КУРС УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ

від 8-22-го липня 1978 р.

МУЗИЧНО ВОКАЛЬНИЙ КУРС

від 6-19-го серпня 1978 р.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

6-26-го серпня 1978 р.

ім'я
прізвище

Адреса

Замовлення висилати:

Ukrainian National Association Estate
Kerhonkson, N. Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

приймає негайно на різні околиці ЗСА і Канади на дуже корисних умовах праці.

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

- Постійна праця. Забезпечена платня. Соціальне, життєве і акцидентне забезпечення. Пенсійний фонд. Вакансії.
- Першесте мають професійні аскураційні спеціалісти. Охочих працювати для УНСОЮЗУ — переахотливо.
- Зголошуйтеся листово або телефонічно.

Ukrainian National Association

30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

Український День в Стемфорді

Дня 5-го березня 1978, відбувся в Вищій Школі с. Василя в Стемфорді восьмий з черги Український День. Цього року присвячений Кобзареві Тарасові Шевченкові.

Програму дня розпочато Архирейською Святою Літургією, що її відправив Владика Василь у співслуженні о. ректора Лева Моско, та о. д-ра Мирослава Любачівського.

Проповідь виголосив Владика Василь. Він закликав звільнитися від злого духа, який провадить до упадку, здичавлення моралі та безвір'я. Звернув увагу на важливість наших шкіл в Стемфорді, завданням яких є виховувати нашу молодь на побожних членів Української Католицької Церкви, та совісних громадян, а заразом на щиріх і вірних синів українського народу.

Завдяки вайшій співпраці благословення Боже спочине на ваших родинах. Господь благословитиме ваших дітей, а Його Боже Провидіння і всещільна праця допомагає народів в осягненні волі, щоб він вкінці став господарем на своїй рідній землі.

Опівдні відбувся спільний обід в просторій авдиторії де зібралося біля триста осіб. Свято відкрив о. ректор Лев Моско. "Мені як ректорові Семінарії є надзвичайно приємно відкрити оцей восьмий з черги Український День. З усіх справ, що є спільними всім людству, без сумніву найціннішим для усіх є любов до свого рідного краю. Хоча кожний з нас уважає Америку за свою прибутку Батьківщину, то все таки особливе місце в нашому серці займає Україна. Тому ми продовжуємо українські традиції, співаємо українські пісні, танцюємо українські танці. Україна сниться нам у наших снах, ми сумуємо і плачемо в дні гір. Ми молимося за наших братів, що за Україну віддали своє життя, та молимо Бога за кращу долю для тих, що тепер терплять за неї. Вільна Україна це не є нездійснима мрія, але тут потрібне не тільки бажання, але в тому напрямі ми повинні спрямувати усі зусилля і працю. Одним із позитивних діл, за що вам належить признання — це ваша постійна підтримка нашої Семінарії, яка поклає в першу чергу в тому, що ви посилаєте своїх синів сюди на науку. Вам належить відзначити за те, що ви зі зрозумінням справи на заклик свого

Списопа, підтримуєте нашу Семінарію. Ми, оцінюючи ваше довір'я, стараємося виховати наших молодих хлопців на здорово думуючих, повних ініціативи і посяти для нашого українського народу і нашої Церкви священників і мирян. Складовою частиною виховного процесу, щоб зберегти нашу спадщину — це наука української мови, історії і культури, як головних предметів.

Відповідальним за цю українську програму в нашій школі є людина, яка цілковито себе посвятила цій справі. Він все є повним посяти і то як для студентів, так і для родичів та своїх товаришів учителів. Це особа, якої доброту і любов до людини, як людини, може бути прикладом для нас усіх. Його спроможність і захоплення до навчання молоді є справжнім даром. Ця віддана особа — це проф. Роман Романішин, не тільки для мене, але для усіх студентів став перлиною і то перлиною великої вартості. З мою вдячністю за усі старання я передаю ведення програми її творцеві проф. Романові Романішину.

Професор Романішин подякував о. ректорів, та в своєму слові сказав, що за виховання дітей батьків несуть відповідальність перед Богом, перед своєю нацією і перед своєю совістю. Далі він сказав, що наша школа цього року обходить 45-ліття існування. Із цієї школи вийшли великі люди як Владика Ярослав, Владика Василь та сам о. ректор Моско, і багато священників і великих і чільних людей, та подякував батькам, що вони прислали своїх синів до своєї школи, яка вчить любов до Бога і України.

Описав професор Романішин представив головний стіл, при якому сиділи усього склад журі: о. д-р Мирослав Любачівський, інж. Александер Пришляк, п. Юлія Осадца.

У той час завітав на залу Митрополит Йосиф, якого привітала ціла зала. Описав Романішин представив священника, який своє життя посвятив для Бога, а працю для української молоді, який став душею нашої школи, а саме о. ректора Лева Моско. Описав перший раз представив колишнього студента цієї школи, а тепер опікуна Владика Василя, якого зала привітала ставанням з місця.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГолоШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ“

Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначила окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	\$ 4.00
1 цаль через 2 шпальти	6.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загальна нагода Громадянства використас цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдаліших закутках світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ОГолоШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

За старим стилем до 21-го квітня 1978 р.

Оголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

„Svoboda“

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Передача нагород учням в Стемфорді (зліва): Юлія Осадца, о. д-р Ярослав Любачівський, о. ректор Лев Моско, Митрополит Йосиф Шмондюк, Александер Пришляк, Гаврилюк Павло, Шатинський Теодор, Островський Олег, Петро Новик, Владика Василь Лостен, інж. Александер Пришляк.

Програма складалася з трьох частин: у першій був виступ Шкільного Хору під керівництвом проф. Александра Берника, які почали свято „Заповітом“, а далі гарно виконали дві пісні „Думи мої“ та „Садок вишневий“.

Другу частину виповнила спільна декламація 14-ох студентів, якими провадили їх товариші Александер Пришляк і Павло Гаврилюк. Цей монтаж поодиноких поем та віршів усі учні дуже гарно виконали. Це був дійсно „Поклик Великому Кобзареві“.

У третій частині відбулися змагання в доповідях на тему Тарас Шевченко, та народні танці під провідом інструктора Володимира Уздейчука.

У змаганнях брали участь всім студентів, якими провадив проф. Романішин. Жорі не могли обмежитися до трьох нагород, бо усі учні дуже добре опрацювали свої промови, та ще краще їх виголосили. В деяких з них можна було заважати завданням на добрих проповідників, другі говорили переживаючи, а в усіх можна було помітити, що вони вірили в це, про що говорили.

Це був дійсно Український День, на який заслужив собі у нашої молоді наш Батько Тарас. Відчувалося, що сила Шевченкового слова не пішла на марно. На прохання Владика Василя, нагороду для учнів роздав сам Митрополит і при тому виголосив дуже повчальну промову.

Владика Йосиф підкреслив величчя нашого пророка Тараса Шевченка, який з бідного хлопчини - сироти з Жового Провидіння виріс на генія і провідника народу. Звернув увагу на силу Шевченкового слова та даючи це як приклад взяв усіх уживати силу цього слова в обороні правди на землі. При цьому підкреслив важливість виховання молоді в українському і релігійному дусі. Тут Митрополит склав признання проф. Р. Романішину, що має такий великий дар вщепити в серця молоді любов до всього, що українське, а головне до української мови. „Пан проф. Романішин це насправді перлина у нашій школі і то перлина дуже дорогоцінна“, — сказав Владика.

Першу нагороду одержали: Александер Пришляк і Павло Гаврилюк, другу — Павло Вергун і Теодор Шатинський, третю —

Олег Островський і Петро Новик, а признання одержали Іван Близь та Петро Тербух. Нагороду вирізав сам п. Романішин. На кінець префект студентів Теодор Шатинський вручив проф. Романішину подарок з висловом вдячності за його труд, повну посвяту виховну працю над учнями Вищої Школи в Стемфорді. Це була дуже зворушлива хвилина і слюзи вдячності покотилися з очей батьків та присутніх гостей.

Усі учні, що брали участь в цьому святі, включно з хором і танцювальною групою, зробили на присутніх надзвичайно приємні і позитивне враження під кожним оглядом. Вони повні життя та охоти до праці і науки, захоплені словами нашого Пророка виявляли велику пошану до нього та дійсно щиро любов до всього, що рідне — українське. Треба знати, що майже половина учнів, що прийшли до Стемфорду, зовсім не знала української мови і за так короткий час так чудово виголосила свої вірші.

Вірші виголосили в такому порядку: Александер Пришляк, Михайло Витиш, Юрій Савчин, Марко Шафран, Михайло Галко, Петро Семчук, Стефан Давид, Стефан Дуляк, Юрій Кашак, Ярослав Юрчак, Андрій Гаврилюк, Роман Пришляк, Роман Пляко, Павло Братах, Павло Гаврилюк.

На кінець проф. Романішин подякував Митрополитові Йосифові, Владика Василю, о. ректорів Л. Моско, проф. А. Берника, В. Уздейчука та жорі — о. д-рові Я. Любачівському, інж. А. Пришлякові, Юліянові Осадці, усім батькам та гостям.

Велика шкода, що лише тридцять сім молодих наших юнаків користають із нашої школи. Вірні Української Церкви бажать,

КОЛИ ПОДороЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронять Вас

анцидентова грамота

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Виконуючи наказ Тарзана, відважний малий Нікіма скаче по відкритому летю-

ці до лісового терену на другу бою... Далі нема жадних живих істот...

щоби провід нашої школи в Стемфорді далі розвивав і поширював ідею виховання нашої молоді в дусі Тараса Шевченка, а всі батьки, члени нашої Церкви, дали змогу своїм дітям скористати з такого доброго і корисного релігійно-національного виховання.

Проф. Р. Романішин разом із своїми учнями дав ще один доказ, що в кого є любов до рідної Української Церкви і свого народу, а має добру волю і бажання, то він дуже легко може навчити українську мову. А це зміцнює нашу віру, що ми можемо задержати свою Церкву на еміграції в українському дусі та з українською мовою, з усіми її прекрасними традиціями і рідним обрядом. Треба собі поставити як наш свяятий обов'язок перекласти це в діло. Тоді за словами Т. Шевченка: Збудеться срамна давня година, і оживе добра слава, Слава України".

О. П.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 14-го КВІТНЯ 1978 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371-й Відд., о. год. 7-й веч. в УНДомі в Ірвінгатоні, Н. Дж. Проситись чл. прибути і вирішити вкладки. — Стефанія Стеши, гол. Вол. Шпирка, заст. гол. Леся Назарук, кас. Ю. Баранюк, фін. секр.

НЕДІЛЯ, 16-го КВІТНЯ 1978 р.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. Ів. Франка 334 Відд., о. год. 12:30 по пол., в домі фін. секр. при 3324 Торрінгтон вул., Парма, Огайо. — Б. Залорський, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 16-го КВІТНЯ 1978 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о. год. 2-й по пол., в Вільямсбург. Проситись чл. прибути. — Управа.

TAX **ПОДАТКОВІ ЗВІТИ**
Факсові виповнює безкоштовні поради
вже 35 років досвід
227 E. 14th St. Брукс БЕРЕСТ
New York, N.Y. 10003
Tel. 477-2891 від 11 г. ранку до 6 г. веч.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ ФАРМА
Rt. 3, Box 599, Nowlan Rd., Binghamton, N.Y. 13904. Околиця Hillcrest. — 84-ри акри, хата 6 1/2 кімнати, (3 спальні, 1 лазнічка, закриті 2 веранди), велика столова і стайня, велике озеро і пасовище. Заінтересовані можуть писати або телефонувати: WILLIAM SNEWCW 401 Walnut Street Yonkers, N.Y. 10701 Tel. (914) 969-9620

РІЗНЕ

Управа УНДому в Ірвінгатоні пошукує

АДМІНІСТРАТОРА
Винагорода після умови. Звертатися до канцелярії УНДому. Адреса:

Ukrainian Community Center, Inc. 140 Prospect Avenue Irvington, N.J. 07111 Tel. (201) 375-0156, між 7-10 веч.

STARK COMPANY
STARK COMPANY
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

ПРИБОРИ ДЛЯ ПИСАННЯ
ПИСАНОК: фарба, писальні, сік, інструменти, і т. п. — в April.

Найкраще місце на прийняття, бенкетів, іменин, хрестин, товаришів зустрічі, поїмки і на всі нагоди —

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound) BRIDGEWATER, N.J. 08807
• Tel. (201) 526-9500, в українській мові 201-526-1000
• Власник українськ-го під українським зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавид Бруку і св. Духа — відома соціальна фірма

K. M. KARDOVICH
CONSTANTINE M. KARDOVICH

CYPRESS
HILLS MONUMENTS
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel. (212) AP 7-2332

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗУ!

HELP WANTED

СЕКРЕТАРКА

Навчимо, до адвокатської канцелярії в Нью Йорку. Машинописання, стенографія. Мусить говорити по-українськи.
Tel. (212) 254-2260

ГОСПОДИНЯ

5 днів в тижді (по полудні), по-неділок-п'ятниці від 2-7 веч. Дім лікаря. Присмне окруження. Рекомендації. E. 82nd St., Manhattan. Tel. по 4-й по пол. (212) 288-5754

HELP WANTED — MALE

SUPERINTENDENT

E. 10th Street
New York City
30 family bldg. No. 6 oil burner. Small repairs, apartment 1 room, kitchen & bedroom + 100.00 a week.
Call (212) 489-8490

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS.
AIR CONDITIONED

Обслуґа ІСУПА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавид Бруку і переахотливо Тлінь Остандін з різних країн світу.

801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

ТАРЗАН, Ч. 7930. Цікаве відкриття

Виконуючи наказ Тарзана, відважний малий Нікіма скаче по відкритому летю-

ці до лісового терену на другу бою... Далі нема жадних живих істот...

Раптом промені сонця пробиваються крізь лістя дерев і виявляють: „Ска, хижу птицю!“